SINDIKAT KRIMINALISTIČKE POLICIJE
Nehajska 7, 10000 Zagreb
SKP - OIB: 81963583820 http://www.skp.hr

Urudžbeni broj:	Način slanja:	Datum:	Broj tiskanih primjeraka: 6
SKP-I-02-10/2019	teklićem/poštom	30.10.2019.	

Naslovljeno :
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
n/r ministra g. Davora Božinovića
/Zagreb, Savska cesta 39/

Poziv na broj:	Broj stranica: 7	PRILOZI:

PREDMET: **Ukidanje Uredbe o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mjesta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja,** traži se.-

Poštovani gospodine ministre,

lošoj slici hrvatske policije kako izvana tako i iznutra, najviše je doprinijelo višegodišnje netransparentno kadroviranje kojem je jedan od glavnih kriterija i dalje podobnost i poslušnost, a ne stručnost i profesionalnost. Upravo kao jedan od važnih alata kojim se na žalost nastavlja graditi ovakav „nakaradni“ **karijeristički** policijski sustav umjesto onog **karijernog** za kojeg se od početka zalažemo, važeća je Uredba o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mjesta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja. Obzirom na brojne nedostatke navedene uredbe ista je izuzetno pogodna za zlouporabu poslodavca, koja zlouporaba, zahvaljujući istoj „ostaje“ u zoni zakonitosti. Stoga Sindikat kriminalističke policije, bez ikakve zadrške zahtjeva da se bez odgode, pristupi ukidanju sporne Uredbe.

UVODNO
Donošenje Uredbe o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mjesta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja kao propisa čije izmjene i dopune se traže

Na 161. sjednici Vlade RH održanoj 10.11.2011. prihvaćen je prijedlog i donesen paket uredbi koje se odnose na rad policije, uključujući *Uredbu o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mjesta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja*.

Uvodeći u raspravu 4. točku dnevnog reda pod kojom se raspravljalo o prihvaćanju navedenog paketa uredbi, tadašnja predsjednica Vlade RH Jadranka Kosor je iznijela kako se radi o uredbama donesenim na temelju Zakona o policiji koji je donio Hrvatski sabor, koji je morao biti donesen u sklopu postupka pristupanja Hrvatske Europskoj uniji te da taj zakon i uredbe o kojima je riječ doprinose depolitizaciji policije, jačanja

sustava i jačanja institucije policije i Ministarstva unutarnjih poslova i to zbog svih teških zadaća koji taj sustav mora obaviti.

Uredbe o prijedlozima kojih se raspravljalo i koje su na toj sjednici prihvaćene su:

a) Uredba o izgledu odora policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova
b) Uredba o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mjesta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja
c) Uredba o klasifikaciji radnih mjesta policijskih službenika
d) Uredba o plaćama policijskih službenika

Nadalje je navela kako su se pojavile neke špekulacije u javnosti može li Vlada ili ne može donositi takve odluke te navela kako to Vlada može, jer da je to u skladu sa svim propisima i da će to na Vladi detaljno obrazložiti te pozvala ministra unutarnjih poslova Tomislava Karamarka da obrazloži prijedlog uredbi redoslijedom kako su navedene i predstavnicu Ureda za zakonodavstvo Vinkicu Duvnjak da pojasni zašto Vlada može donositi takve uredbe.

Ministar unutarnjih poslova je obrazložio kako je donošenje uredbi o kojima je riječ skupa sa, temeljem Zakonom o policiji, već donesenim uredbama obveza koja proizlazi iz tog Zakona čini zaokruženu cjelinu kojom se uređuje Ministarstvo unutarnjih poslova i definira položaj policijskih službenika. Njihovim donošenjem da će se u cijelosti omogućiti primjena Zakona o policiji i ispunjavanje obveza koje proizlaze iz tog zakona i iz Strategije reforme sustava upravljanja ljudskim potencijalima Ministarstva Unutarnjih poslova za razdoblje od 2009-2011 (koja je financirana od EU kroz predpristupne fondove).

Nadalje u svom izlaganju ministar unutarnjih poslova se osvrnuo na uredbu o plaćama, gdje je naveo da će na plaće imati utjecaj i osobno zvanje policijskog službenika, a potom se osvrnuo na uredbu o zvanjima gdje je naveo da će se donošenjem te uredbe *„otkloniti dosadašnja nemogućnost napredovanja stjecanjem policijskih zvanja što je bio jedan od osnovnih nedostataka zakonskih i podzakonskih rješenja na temelju ranije važećeg Zakona o policiji. Naime, napredovanje kroz zvanja je bilo vezano uz radno mjesto te su policijski službenici mogli položiti ispit samo za jedno zvanje više od propisanog zvanja radnog mjesta, ali ga nisu mogli steći dok nisu bili raspoređeni na radno mjesto za koje je to zvanje bilo propisano. Predloženom uredbom sukladno načelima suvremenih policijskih organizacija u EU propisuje se napredovanje policijskih službenika kroz policijska zvanja na način da svaki policijski službenik može jasno prepoznati mogućnosti razvoja svoje policijske karijere stjecanjem osobnog policijskog zvanja, što je bio jedan od osnovnih ciljeva i prilikom izrade novog Zakona o policiji…. Dakle o policiji kao karijernoj službi.*

Treba istaći i da je Uredba o klasifikaciji radnih mjesta policijskih službenika nova uredba kojom se propisuju kategorije radnih mjesta policijskih službenika uvažavajući specifičnosti policijske službe. Predmetnom uredbom uvažavajući Zakon o policiji utvrđene su tri kategorije radnih mjesta policijskih službenika i to radna mjesta rukovodećih, viših i nižih policijskih službenika. Predložene uredbe omogućit će stvaranje suvremene, karijerne, profesionalne i potpuno depolitizirane policijske službe, molim Vladu da prihvati uredbe.“

Uredba o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mjesta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja stupila je na snagu danom objave u Narodnim novinama 14.11.2011. (NN 129/11 i kasnije izmjene i dopune NN 15/13)

DEFINIRANI PROBLEM
Promašena svrha i cilj Uredbe o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mjesta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja

Ne ulazeći u način donošenja Uredbe, koji sam po sebi bitno ograničava mogućnosti bilo kakve argumentirane stručne rasprave te time ograničava i doprinos kvaliteti donesenog propisa, danas 2019. odnosno 8 godina od stupanja snagu i primjene Uredbe, bez ikakve zadrške možemo tvrditi da tada donesena *Uredba o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mjesta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja* (**nadalje u tekstu Uredba),** nije doprinijela depolitizaciji policije, jačanju sustava i jačanju institucije policije i Ministarstva unutarnjih poslova u cjelini, niti je je doprinijelo stvaranju suvremene, profesionalne i potpuno depolitizirane policijske službe, a što je prilikom donošenja Uredbe od Vlade RH istaknuto kao svrha i cilj propisa. Naprotiv, kroz 8 godina primjene je postala upravo alat za nagrađivanje podobnih te time politizaciju policije, narušila sustav nepravdama počinjenim velikom broju policijskih službenika, osiromašila sustav koji su mnogi perspektivni kadrovi napustili te time erodirala sustav i instituciju policije uopće.

Isto tako bez ikakve zadrške danas možemo tvrditi da ista Uredba nije doprinijela niti stvaranju karijerne policije kao jednog od osnovnih ciljeva donošenja Uredbe kao propisa, već je doprinijela iskrivljenom fokusu policijskog rada nagrađujući karijerizam pojedinaca, nauštrb policijske službe te da u odnosu na prethodnu *Uredbu o uvjetima za stjecanje zvanja, promaknuća i raspored na radna mjesta te funkcionalnim oznakama radnih mjesta policijskih službenika* donesenu također od Vlade RH na sjednici održanoj 26.4.2001. (NN39/2001) i dopunjena na sjednici Vlade RH od 12.1.2006. (NN 8/2006), ova Uredba predstavlja produbljenje uočene nepravde

počinjene pojedinim policijskim službenicima te time predstavlja i velik korak unatrag kada je u pitanju status policijskih službenika i uređene policijske službe uopće.

Navedeno obrazlažemo slijedećim:

a) **Uredba kao pod zakonski pravni akt je u suprotnosti sa odredbama Zakona na osnovu kojeg je donesena (Zakon o policiji NN 34/11),**

Zakon o policiji NN 34/11 na temelju kojeg je Uredba donesena propisuje:

- *Čl. 15. st.1. - Policijski službenici pod jednakim uvjetima ostvaruju prava iz ovoga Zakona,*
- *Čl. 16. st. 1. - Policijski službenik ima pravo na profesionalni razvoj u policijskoj službi*
- *Čl. 44. st. 2. - Upravljanje ljudskim potencijalima zasnovano je na profesionalizaciji i podršci službenicima te na razvoju karijera prema načelu upravljanja kompetencijama,*
- *Čl. 56. st. 2. - Policijsko zvanje stječe se ovisno o stupnju obrazovanja, radnom iskustvu na poslovima policije, obliku stručnog usavršavanja, položenom ispitu za zvanje i godišnjim ocjenama.*

Obrazloženje: Čl. 22. Uredbe određuje da policijski službenici zatečeni u određenom zvanju i sa određenim godinama radnog iskustva u obavljanju policijskih poslova se prevode u viša zvanja, dok se ostali policijski službenici koji na dan stupanja Uredbe na snagu nemaju propisane godine staža prevode iz zvanja u kojem su zatečeni u isto to zvanje.

Članak 25. st. 1. Uredbe koji glasi „Prevođenje u policijsko zvanje sukladno člancima 22. i 24. ove Uredbe smatra se položenim ispitom za zvanje te od dana prevođenja u zvanje, policijskom službeniku počinje teći rok za redovno promaknuće sukladno članku 3. stavku 1. točki 3. ove Uredbe“, dakle određuje da se takvo prevođenje smatra položenim ispitom za zvanje te time za policijskog službenika koji je određeni broj godina proveo u istom zvanju u koje je preveden te da danom takvog prevođenja u zvanje (iz istog u isto), policijskom službeniku počinje teći rok za redovno promaknuće. Prethodni staž, kompetencije i odnos prema poslu se prešutno poništavaju, te se policijskom službeniku još i onemogućuje redovno napredovanje kroz daljnje 4 godine, što odgovara kazni za težu povredu radne stege.

Takve odredbe, bile bi razumljive da se odnose i primjenjuju samo na one policijske službenike koji su stupanjem Uredbe na snagu prevedeni u veća zvanja, a da je onim policijskim službenicima koji uredbom nisu prevedeni u rokove redovnog napredovanja bude uračunat ostvareni staž (iako bi i to bilo

diskriminirajuće u odnosu na one koji su Uredbom prevedeni u veća zvanja, ali bi stupanj diskriminacije bio manji).

Ovime se Uredbom, kao propisom podredne primjene u odnosu na Zakon o policiji dokidaju na Zakonu utemeljena prava policijskih službenika, tako što se njome dio policijskih službenika diskriminira – što je protivno čl. 15. st. 1. Zakona o policiji, policijski službenici se prešutno i neosnovano kažnjavaju zabranom profesionalnog razvoja - što je protivno čl. 16. st. 1. Zakona o policiji, narušava svrsishodnost i pravičnost upravljanja ljudskim potencijalima – što je protivno čl. 44. st. 2. Zakona o policiji te obezvrjeđivanjem stupnja obrazovanja, radnog iskustva na poslovima policije, stručnog usavršavanja i godišnjih ocjena velikog broja policijskih službenika u znatnoj mjeri dokida odredbe čl. 56. st. 2., kao pravno nadređenog akta na osnovu kojega je i donesena sporna Uredba.

b) Uredba kao pod zakonski akt je u sukobu s drugim propisima veće pravne snage

- **Čl. 55. st. 2. Ustava RH** – *Svatko slobodno bira poziv i zaposlenje i svakomu je pod jednakim uvjetima dostupno svako radno mjesto i dužnost.*

Obrazloženje: Primjena sporne Uredbe narušava ustavno pravo pojedinih policijskih službenika, jer su im dokinuta i uskraćena njihova prava na napredovanje u službi, čime oni nisu u mogućnosti ili su u znatno težoj poziciji u odnosu na druge policijske službenike, dostići određena policijska zvanja potrebna za određena radna mjesta i dužnosti.

- **Čl. 11. st. 1. Zakona o državnim službenicima i namještenicima** – *Čelnik državnog tijela i nadređeni službenici dužni su pravedno i jednako postupati prema svim državnim službenicima* …(dio izostavljen) … *te im omogućiti jednake uvjete za napredovanje, nagrađivanje i pravnu zaštitu.*
- **Čl. 90. st. 1. Zakona o državnim službenicima i namještenicima** – *Napredovanje u službi ostvaruje se rasporedom državnog službenika na više radno mjesto unutar iste kategorije ili prelaskom u višu kategoriju radnog mjesta*

Obrazloženje: Prethodno je već navedeno da se Uredbom znatan broj policijskih službenika diskriminira što je izravno protivno čl. 11. st. 1. Zakona o državnim službenicima i namještenicima te se isto tako kao napredovanje primjenjuje i tumači ono što u suštini predstavlja dokidanje stečenih prava i prešutno kažnjavanje istih tih policijski službenika, a što nikako nije i ne može biti napredovanje u smislu čl. 90. st. 1. Zakona o državnim službenicima i namještenicima (NN 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15, 61/17, 70/19, 98/19).

- **Čl. 7. st. 4. Zakona o radu -** *Zabranjena je izravna ili neizravna diskriminacija na području rada i uvjeta rada, uključujući kriterije za odabir, uvjete pri*

zapošljavanja, napredovanju, profesionalnom usmjeravanju, stručnom osposobljavanju i usavršavanju te prekvalifikaciji (NN127/17)

Obrazloženje: Prethodno navedeno vrijedi i u ovom slučaju.

c) **Uredba nije doprinijela depolitizaciji policije, jačanju sustava i institucije policije kao svrsi i cilju s kojim je donesena, naprotiv produbila je politizaciju i neadekvatno kadroviranje, sustav pretvorila u karijeristički i bitno doprinijela njegovoj eroziji, budući da je kod znatnog broja policijskih službenika fokus sa aktivnog rada i jačanja policijske službe pomakla na vlastiti karijerni napredak, odnosno produbila letargiju i nezadovoljstvo onog dijela policijskih službenika koji su svoj fokus bez adekvatne nagrade zadržali na radu.**

Obrazloženje: Stupanjem na snagu *Uredbe o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mjesta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja* donesene 10.11.2011. **najviše je doprinio onim policijskim službenicima čiji primarni interes i dnevna aktivnost na radnom mjestu su usmjereni isključivo na njihovo osobno napredovanje u službi,** a ne na službene aktivnosti na osnovu kojih i paralelno s kojima bi konkretni policijski službenik gradio i vlastitu karijeru. **Prema tome sustav nije učinio karijernim kako je to prije donošenja Uredbe navedeno kao cilj, nego karijerističkim, čime duh propisa ni u tom smislu nije postignut.**

Sustav MUP-a bilježi inflaciju visokih policijskih zvanja na raznim radnim mjestima, niže i više rangiranim, a ta inflacija je nastupila nakon stupanja na snagu sporne Uredbe i od početka radnih aktivnosti povjerenstva za polaganje ispita za zvanje.

Ne dovodimo u pitanje prava policijskih službenika da brinu za svoju karijeru uključujući polaganje ispita. Međutim, na kojim policijskim službenicima leži teret najtežih i najkompliciranijih policijskih poslova i jesu li među tim policijskim službenicima nositelji najvećih policijskih zvanja. Nisu, naprotiv.

Ova Uredba je uvela praksu da zvanje s jedne strane i rad i znanje s druge, nisu i ne moraju nužno biti uzročno posljedični. Ovo je još jedan od razloga za ukidanje sporne Uredbe, a ukoliko odgovorni u MUP-u smatraju da su Uredba i njezino tumačenje odgovarajući, predlažemo da oslonjeni na istu Uredbu uvedu novi sustav rasporeda poslova, prema kojem će poslove koji zahtijevaju najviše znanja i iskustva u rad dobivati policijski službenici s najvišim osobnim zvanjima.

PRIJEDLOG RJEŠENJA

Zbog svega naprijed navedenog predlažemo ukidanje sporne Uredbe i izradu nove kojom će se duh i slovo Uredbe uskladiti s propisima veće pravne snage te najprije ispraviti uočena diskriminacija i određenim policijskim službenicima počinjena nepravda te istodobno s tim stvoriti zdravi uvjeti za rad policijskih službenika, njihova promaknuća i napredovanje kroz policijska zvanja, odrediti kriteriji za prepoznavanje i nagrađivanje izvrsnosti te spriječiti daljnja erozija sustava i započeti njegovo jačanje. Također, stav Sindikata kriminalističke policije je kako u novoj Uredbi svakako treba razmotriti i mogućnost UKIDANJA polaganja ispita za policijska zvanja, za koje držimo da neće biti potrebe ukoliko se uspostavi sustav transparentnog napredovanja u službi.

Na kraju važno je za naglasiti da paralelno uz izmjenu predmetne Uredbe, nužno treba pristupiti i izmjena trenutno važećeg Pravilnika o ocjenjivanju policijskih službenika, obzirom da je važeći Pravilnik o ocjenjivanju policijskih službenika još uvijek diskriminirajući i netransparentan, što u konačnici često dovodi do nepravednog i nakaradnog ocjenjivanja koje ne može dati relevantnu sliku rada i odnosa prema radu pojedinog policijskog službenika. Stoga, ukoliko želimo postići ciljanu razinu transparentnog karijernog napredovanja u službu sukladno pravilima struke, svakako je nužna izmjena obaju spomenutih propisa.

S izrazima poštovanja,

za Sindikat kriminalističke policije
Tomislav Štambuk
Predsjednik

O TOME OBAVIJEST:
-MUP RH, Uprava za ljudske potencijale, n/p pomoćnika ministra, g. Ante Delipetra;
-MUP, Ravnateljstvo policije, n/r Glavnog ravnatelja policije, Nikole Miline;
-MUP RH, Ravnateljstvo policije, Ured glavnog ravnatelja policije, n/p načelnice Adrijane Bago;
-MUP RH, Uprava kriminalističke policije, n/p načelnika , g. Antonia Gerovca;
MUP REPUBLIKE HRVATSKE ✓ **Članstvu SKP-a** ✓ **Kabinetu ministra** ✓ **Upravama u sjedištu** ✓ **Ravnateljstvu policije** ✓ **Policijskim upravama** ✓ **Policijskim postajama**